

Трудові гарантії працівникам ЛДУФК ім. І. Боберського при донорстві крові та компонентів крові

Нормативне регулювання:

Закон України «Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові» (надалі — Закон про донорство крові);

Кодекс законів про працю України (далі — КЗПП).

Трудові гарантії:

1. Увільнення працівника від роботи із збереженням середнього заробітку у день донації крові та її компонентів.

Згідно з ч. 1 ст. 124 КЗПП «у дні медичного обстеження та донації крові та/або компонентів крові особа, яка виявила бажання здійснити донацію крові та/або компонентів крові, звільняється від роботи на підприємстві, в установі, організації незалежно від форми власності, із збереженням за нею середнього заробітку за рахунок коштів роботодавця відповідного підприємства, установи, організації або уповноваженого органу».

Ця гарантія поширюється як на працівників, що проходять медичне обстеження (зادля подальшої донації крові та/або її компонентів), так і працівників, що здійснили її донацію у визначеному порядку.

Якщо день донації (медичного обстеження) припадає на вихідний чи святковий день, донор не може бути звільненим від роботи у цей день, оскільки він уже є неробочим.

Умови надання цієї гарантії:

а) працівник **зобов'язаний** подати керівництву Університету заяву у довільній формі, у якій він повідомляє роботодавця намір здійснити донацію та про день донації (медичного обстеження);

б) ця заява подається **не пізніше як за один робочий день до дня донації** (медичного обстеження) (п. 2 ч. 1 ст. 12 Закону про донорство крові).

- **Неподання цієї заяви унеможливіє звільнення особи від роботи та надання дня відпочинку із збереженням середнього заробітку за працівником.**

Якщо працівник у визначені строки подав заяву роботодавцеві, то останній зобов'язаний безперешкодно відпустити з місця роботи, служби працівників, які є або виявили бажання стати донорами крові та/або компонентів крові, у дні відповідного медичного обстеження і донації крові та/або компонентів крові.

Роботодавець на підставі заяви видає наказ про увільнення на час донації.

Винятки становлять випадки, коли відсутність донора на його робочому місці або місці служби в ці дні може призвести до загрози життю чи здоров'ю людей, до невиконання завдань, пов'язаних із забезпеченням оборони, безпеки держави та громадського порядку, до значної матеріальної шкоди або інших тяжких наслідків (п. 2 ч. 1 ст. 12 Закону про донорство крові). Водночас ці обставини, за яких працівників не може бути увільнений від роботи, повинен довести до відома працівника роботодавець.

Важливо! Якщо у день безоплатної донації донор був залучений до роботи або несення служби **за погодженням із керівництвом Університету**, йому за бажанням роботодавцем надається інший день відпочинку із збереженням середнього заробітку (відповідно до абз. 3 ч. 2 ст. 20 Закону про донорство крові). Тобто працівнику у вказаних випадках:

- за його бажанням надаватиметься день відпочинку за виконання ним роботи у день донації;

- обов'язково надаватиметься день відпочинку після дня донації (з можливістю його приєднання до щорічної відпустки).

2. Надання дня відпочинку працівнику із збереженням середнього заробітку після донації крові та/або її компонентів.

Працівникові безпосередньо після кожного дня здійснення донації крові та/або компонентів крові надається день відпочинку із збереженням за нею середнього заробітку за рахунок коштів роботодавця відповідного підприємства, установи, організації або уповноваженого органу (ч. 1 ст. 124 КЗПП, абз. 2 ч. 2 ст. 20 Закону про донорство крові).

Ця гарантія поширюється лише на працівників, що здійснили донацію у визначеному порядку. Отож, якщо під час медичного обстеження працівника, який повідомив про це роботодаця, буде виявлено протипоказання для донації, то день медичного обстеження оплачується в розмірі середнього заробітку, а день відпочинку не надаватиметься.

День відпочинку зі збереженням середнього заробітку надається після кожного дня донації, зокрема, у разі донації у вихідні, святкові, та неробочі дні, та з умовою, що цей (наступний за днем донації) день є для нього робочим згідно з графіком роботи.

Якщо ж день, що безпосередньо слідує за днем донації, припадає на вихідний чи святковий день, то такий день відпочинку не надається.

Важливо! За бажанням працівника цей день відпочинку може бути приєднаний до щорічної відпустки (ч. 1 ст. 124 КЗПП, абз. 2 ч. 2 ст. 20 Закону про донорство крові). Таким чином, працівник у заяві, якою він повідомляє роботодавця про намір здійснити донацію та день донації (медичного обстеження), має вказати спосіб використання дня відпочинку:

- або одразу за днем донації;
- або шляхом приєднання до щорічної відпустки / її частини.

Якщо працівник не повідомить про своє бажання роботодавця, то день відпочинку надаватиметься після дня здійснення донації.

При цьому приєднання додаткового дня відпочинку донора до щорічної відпустки, застосовуються лише у випадках, коли день донації крові та/або компонентів крові та день після донації припадають на робочі дні працівника згідно з його графіком роботи.

3. Продовження щорічної відпустки після донації крові та/або її компонентів.

Згідно з абз. 3 ч. 2 ст. 20 Закону про донорство крові у разі донації крові та/або компонентів крові у період щорічної відпустки така відпустка продовжується на один день. Жодних інших пільг чи гарантій працівникові не надається.

4. Виплата допомоги з тимчасової непрацездатності у зв'язку із захворюванням.

Донорам, які протягом року безоплатно здійснили донацію крові в сумарній кількості, що дорівнює двом разовим максимально допустимим дозам, або плазми крові в сумарній кількості, що дорівнює чотирьом разовим максимально допустимим дозам, заготовленим методом аферезу, або тромбоцитів у двох разових донаціях методом аферезу, допомога з тимчасової непрацездатності у зв'язку із захворюванням виплачується у розмірі 100% середньої заробітної плати донора незалежно від стажу роботи працівника (ч. 4 ст. 20 Закону про донорство крові).

Така пільга надається протягом року після здійснення донації крові та/або компонентів крові у зазначених кількостях.

Увага! Звертаємо увагу, що підставою для звільнення від роботи або служби, надання днів відпочинку є **довідка, видана донору за місцем медичного обстеження чи донації крові та/або компонентів крові** за формою та в порядку, затвердженими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

Йдеться мова про такі довідки:

- форма № 435/о «Довідка щодо надання донорам пільг», означає, що працівник здавав кров чи її компоненти;
- форма № 436/о «Довідка щодо обстеження донора» означає, що працівник лише пройшов обстеження і здавання крові не було.

Цю довідку (оригінал, засвідчену копію) обов'язково необхідно подати роботодавцеві для отримання визначених законодавством гарантій (зокрема, отримання іншого дня відпочинку, дня відпочинку за днем донації, приєднання додаткового дня відпочинку донора до щорічної відпустки).